

ת"פ 59367/07/18 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 59367-07-18 מדינת ישראל נ' פלונית

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד דפנה חייקין
נגד
פלונית הנאשמת
ע"י ב"כ עו"ד דן גרובס

גזר דין

רקע

1. הנאשמת הודתה והורשעה, במסגרת הסדר טיעון שהתגבש במהלך שמיעת ראיות, בעבירת פגיעה כשהעברין מזוין לפי סעיף 334 בצירוף 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ובעבירת אימים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 21.7.2018, בשעה 01:30 לערך, על רקע רצונו של בעלה (להלן: "**המתלונן**"), לסיים את מערכת היחסים איתה וכן על רקע שימוש באלכוהול, נטלה הנאשמת לידה מזלג ובאמצעותו שרטה את המתלונן באמה הימנית וגרמה לו לחבלה בדמות שריטה. באותן נסיבות, בהמשך לזיוכוח בין השניים, נטלה הנאשמת סכין מטבח, התקרבה אל המתלונן במהירות, אמרה לו כי מגיע לו למות ואיימה עליו כי היא תהרוג אותו. בהמשך, ניסתה לפצוע את המתלונן בבטנו באמצעות הסכין, אך המתלונן מנע את הפגיעה בבטנו בכך שהניח את ידו השמאלית על בטנו וכתוצאה ממעשיה של הנאשמת נגרם לו חתך באמה השמאלית, אשר כלל פתח כניסה ויציאה והצריך סגירה באמצעות סיכות.

3. בהתאם להסכמת הצדדים, התבקש שרות המבחן לערוך תסקיר בעניינה של הנאשמת. בנוסף, סוכם בין הצדדים כי במידה והנאשמת תתחיל בהליך טיפולי ושרות המבחן יצביע על הליך טיפולי משמעותי, המאשימה תגביל את עתירתה לעונש של תשעה חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות.

תסקירי שירות המבחן

4. במשך כשנתיים לאחר הרשעת הנאשמת, נדחו הדיונים מעת לעת לשם קבלת תסקירים משירות המבחן על מנת לבחון את שילובה של הנאשמת בהליך טיפולי.

שירות המבחן פירט את נסיבות חייה של הנאשמת, אשר גדלה והתחנכה באוקראינה, שם אף נולדה לה בת אותה גידלה בסיוע הוריה. לאחר ביקור בארץ בשנת 2016 והיכרות עם המתלונן, בחרה הנאשמת להישאר בארץ ועברה

לחיות עם המתלונן. עם הזמן, חלה התדרדרות במערכת היחסים הזוגית, והנאשמת תיארה צריכת אלכוהול מוגברת על ידה ברקע לאירוע, במהלכו התקשתה לווסת את עצמה. הנאשמת ביטאה צער על התנהגותה וציינה כי היא והמתלונן אינם בקשר זוגי מאז. המתלונן תיאר צריכת אלכוהול מוגברת על ידי הנאשמת לאחר ניתוק הקשר עם בתה, ובעקבות כך ביקש לסיים את הקשר הזוגי. המתלונן שלל אלימות לאורך הקשר ביניהם. שרות המבחן העריך כי הנאשמת חווה זרות ובדידות מתמשכת בארץ, כשהיא נעדרת מעמד חוקי והוריה ובתה נותרו בארץ המוצא. עוד עלה, כי הקשר הזוגי עם המתלונן היווה עבורה בטחון ויציבות ואף נחוה על ידה כהזדמנות להסדרת אשורת שהייה בארץ. שרות המבחן העריך כי האירוע משקף תגובה קיצונית וחריגה מצד הנאשמת, שביטאה צער ובושה על התנהגותה. לאחר קשיים מצד הנאשמת להתחייב לטיפול ודחיות לשם בחינת אפשרות זו, כמו גם קושי בהפסקת שימוש באלכוהול, שולבה הנאשמת לפני מספר חודשים במסגרת טיפולית במרכז לשלום המשפחה, שם היא נמצאת בשלב ראשוני של טיפול תוך התמדה ושיתוף פעולה. המטפלת תיארה קשיים בהעמקה ובשיח רגשי, אך אלה מאפיינים את השלב הראשוני של הטיפול. בנוסף, הנאשמת טענה כי היא משתתפת מזה מספר חודשים בקבוצות לעזרה עצמית למכורים בתדירות של שלוש פעמים בשבוע, ותיארה כי אינה צורכת אלכוהול מזה כשמונה חודשים. מדובר בקבוצות בלתי פורמאליות ולפיכך אין בידי שרות המבחן מידע נוסף אודות השתתפות הנאשמת. עוד פירט שרות המבחן, כי לפני כשנה הגיעה משפחתה של הנאשמת ארצה עם בתה, אך קיים נתק ביחסים ביניהן, וכן כי הנאשמת שבה לקשר זוגי עם המתלונן הגם שלא שבו להתגורר יחדיו. שרות המבחן העריך כי ההליך המשפטי מהווה עבור הנאשמת גורם מרתיע וכן כי השתתפותה באפיק טיפולי מהווה גורם מפחית סיכון. לפיכך, המליץ שרות המבחן על הטלת מאסר שירוצה בעבודות שרות וכן צו מבחן.

ראיות לעונש

5. בטרם נשמעו טיעונים לעונש, העיד המתלונן. לדבריו, הטיפול שהנאשמת עוברת עוזר לה מאוד והיא הפכה לבן אדם אחר. עוד טען כי הם אינם מתגוררים ביחד אך נמצאים בקשר חברי טוב והוא מבקש מבית המשפט להתחשב בה.

עיקרי טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימהפירטה בטיעוניה את עובדות כתב האישום המתוקן המצביעות על נסיבות לחומרה בשל תקיפת בן זוג באמצעות שני כלים חדים, גרימת חבלה באמצעות מזלג שלאחריה לא חדלה הנאשמת ממעשיה אלא הסלימה אותם כאשר נטלה סכין וניסתה לדקור את המתלונן בבטנו תוך שהיא מאיימת עליו כי תהרוג אותו. ב"כ המאשימה ביקשה לראות חומרה יתרה במעשי הנאשמת אשר בוצעו כלפי המתלונן בתוך ביתם, אשר אמור לשמש מקום בטוח עבורו, מעשים אשר פגעו בערכים של שלמות הגוף ושלווה הנפש. לגבי מתחם הענישה טענה כי נע בין תשעה חודשי מאסר ועד לשלושים חודשים, זאת בהתבסס על פסיקה שהגישה. לאור התסקיר אשר הצביע על השתלבות הנאשמת בהליך טיפולי, וכן בהתחשב בעדות המתלונן ובהיעדר עבר פלילי, עתרה לעונש של תשעה חודשי מאסר בעבודות שירות וכן פיצוי ומאסר על תנאי.

7. ב"כ הנאשמת נמנע מלטעון למתחם עונש הולם, וטען כי הדבר אינו מהותי לאור עתירתו לחרוג לקולה מהמתחם. לטענתו, הנאשמת הודתה באירוע אלימות חמור אשר בוצע תחת השפעת אלכוהול, וכן כי תסקירי שרות המבחן בעניינה מלמדים על הליך הדרגתי במסלול טיפולי בו היא מתמידה ומתקדמת בהתאם למצופה. ב"כ הנאשמת הפנה לקבלת אחריות על ידה, להכרתה בבעיה וכן בושה מצידה כפי שעלו בפני שרות המבחן.

לטענתו, מידת העונש תשפיע על הסדרת מעמדה של הנאשמת בישראל, אולם לא פירט כיצד והוסיף כי אינו מומחה בסוגיית הסדרת מעמד בישראל. לפיכך, עתר להטלת של"צ ברף המרבי האפשרי.

הנאשמת בעצמה הודתה שוב באשמתה והביעה התנצלות על האירוע. בדבריה הביעה תודה לעובדים הסוציאליים המלווים אותה בתהליך טיפולי ומהווים עבורה משפחה. הנאשמת טענה כי יחסיה עם משפחתה מורכבים, אולם היא מסייעת כלכלית לבתה ולמשפחתה, וביקשה כי יוטל עליה עונש אשר יאפשר לה להמשיך לעבוד על מנת שתוכל להמשיך לסייע למשפחתה ולהתקיים בכבוד.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

8. אלימות כלפי אחר מהווה פגיעה בזכות כל אדם לשלמות הגוף, לביטחון אישי ולשלמות הנפש. באופן דומה, עבירת איומים מערערת את שלמות הנפש ואת הבטחון האישי. עבירות אלה מקבלות משנה חומרה כשהן מבוצעות כלפי בן זוג, בבית האמור להוות מסגרת בטוחה בה יחוש אדם בטחון אישי. בנוסף, עבירות האלימות מתפרסות על פני מנעד רחב של נסיבות משתנות, כאשר עבירת פגיעה בנסיבות מחמירות נקבעה כעבירת פשע אשר העונש המרבי בצידה עומד על שש שנות מאסר.

בעת בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים יש לתת משקל משמעותי לנסיבות ביצוע העבירה.

בחינת נסיבות המקרה הנדון מעלה כי מדובר בפרץ אלימות מצד הנאשמת, אשר התרחש לאחר ויכוח עם בן זוגה על רקע רצונו לסיים את מערכת היחסים ביניהם וכן על רקע שימוש מוגבר מצידה באלכוהול. הנאשמת פתחה באלימות תוך שימוש במזלג, אותו לקחה לידה ופצעה באמצעותו את המתלונן. הנאשמת לא חדלה ממעשיה לאחר פגיעה זו, אלא נטלה לידה כלי תקיפה מסוכן יותר, סכין מטבח, ואיימה באמצעותה על המתלונן כי תהרוג אותו. אף בשלב זה לא חדלה הנאשמת ממעשיה ולא הסתפקה בהם אלא ניסתה לפצוע את המתלונן בבטנו באמצעות הסכין. למרבה המזל, הצליח המתלונן למנוע פגיעה זו בכך שהגן על בטנו באמצעות ידו ונגרם לו חתך משמעותי באמה. אמנם תוצאות האלימות הן ברף נמוך עד בינוני, אולם מדובר באלימות משוללת כל רסן אשר עלולה היתה להסתיים בתוצאות טרגיות ובלתי הפיכות. פוטנציאל הנזק באירוע זה הוא משמעותי ביותר. השילוב שבין אלימות בין בני זוג לעובדה שהנאשמת עשתה שימוש בסכין באמצעותה ניסתה לפצוע את המתלונן בבטנו, מקנה לאירוע משנה חומרה.

מדיניות הענישה במקרים בהם מאפיינים דומים, נעה החל ממאסר בעבודות שרות [עפ"ג(מרכז) 16468-12-16, **מדינת ישראל נ' טל בוזגלו אסוס**, (26.2.2017); עפ"ג(ת"א) 17295-08-15 **פלונית נ' מדינת ישראל**, (16.11.2015)], ועד למאסר משמעותי בפועל [עפ"ג(מרכז) 13916-04-20 **מדינת ישראל נ' טדלו אלמיהו**, (7.7.2020)]. יש להדגיש כי אין זהות בין מתחם העונש ההולם, המגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, ובין מדיניות הענישה הנוהגת המהווה אך את אחד משיקולים אלה (ע"פ 322/16 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 5 (9.10.2016)).

9. לאחר ששקלתי את נסיבות המקרה, את מידת פגיעתם בערכים המוגנים וכן את הפסיקה הנוהגת, אני קובע

כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין שבעה חודשי מאסר בעבודות שירות ועד למאסר בפועל למשך 20 חודשים, זאת לצד ענישה נלווית.

העונש המתאים

10. ב"כ הנאשמת עתר לסטיה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום וכן להטלת של"צ, זאת בניגוד להמלצת שרות המבחן. סטיה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום היא סוגיה שיש לבחון בצורה זהירה, תוך בדיקה מדוקדקת של ההליך השיקומי והשינוי שעברה הנאשמת, ולסטות ממתחם הענישה רק במקרים נדירים ומובהקים המצדיקים זאת:

"נקבע לא אחת כי יש לנקוט בזהירות בכל הנוגע לסטיה ממתחם הענישה בשל שיקולי שיקום, ולבחון כל מקרה על נסיבותיו. בתוך כך, נקבע כי יש לבחון, בין היתר, האם השינוי שעבר הנאשם נותן אותותיו במישורים השונים של חייו, ובפרט בדרך החשיבה המעוותת אשר הובילה אותו לביצוע העבירות...כן נקבע, כי יש לבחון באיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, ולסטות ממתחם הענישה ההולם רק במקרים נדירים שבהם קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים, בבחינת יוצא מן הכלל, לסטות ממתחם הענישה ההולם"
(ע"פ 1229/19 יפתח סלומינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (1.7.2019)).

בנסיבות המקרה, כאשר האינדיקציה הטיפולית הניתנת לבחינה היא שילובה של הנאשמת במסגרת מרכז לשלום המשפחה החל מיום 26.7.2022, ואף ככל שהנאשמת אכן משתתפת מזה כשמונה חודשים בקבוצות לעזרה עצמית למכורים ושומרת על נקיון מאלכוהול כפי שדיווחה - הנאשמת נמצאת בתחילתו של הליך טיפולי. אף שרות המבחן פירט את הקשיים שעמדו בטרם שולבה הנאשמת בהליך הטיפולי ואת אלה העולים במהלך הקשר הטיפולי הקיים במרכז לשלום המשפחה, קשיים המאפיינים את השלב הראשוני בו מצוי הטיפול. כך, אין מדובר במקרה העונה על יסודות סעיף 40ד(א) לחוק העונשין ואין מדובר במקרה הנכנס בגדר אותם **"מקרים נדירים שבהם קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים, בבחינת יוצא מן הכלל, לסטות ממתחם הענישה ההולם"**.

עוד יש לציין, בבחינת למעלה מהצורך, כי אף במקרה העונה על היסודות הנדרשים לסטיה לקולה ממתחם העונש ההולם, מדובר בסוגיה המצויה בשיקול דעת בית המשפט, כאשר שיקול השיקום אינו השיקול היחיד שיש להתחשב בו בעת גזירת העונש:

"הקלה בעונשו של נאשם בשל שיקולי שיקום מהווה חריג לכלל העומד ביסוד תיקון 113 לחוק העונשין, שעל פיו 'העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו'"

(ע"פ 6637/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לחוות דעת כב' השופט אלרון (18.4.2018)). ראו עוד: ע"פ 671/19 דוד חיים אבוטבול נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (7.10.2019).

דומה כי אין צורך להרחיב ביחס לחומרת מעשי הנאשמת, פוטנציאל הנזק שבהם, ומשנה החומרה לאור ביצוע העבירה כנגד בן זוג.

11. הנאשמת ילידת 1972, נעדרת כל עבר פלילי. יש להתחשב בקבלת האחריות על מעשיה, וכן בחרטה העמוקה שהביעה. בנוסף, יש להתחשב בנסיבות חייה המורכבות, לאחר שהתנתקה מארצה והגיעה ארצה ללא כל תמיכה משפחתית תוך שאף בתה הקטינה נותרה בארץ המוצא. משקל משמעותי יש לתת לאחריות שגילתה הנאשמת בהתנהלותה במהלך החודשים האחרונים, כאשר על אף קשיים שליוו את תחילת הקשר עם שרות המבחן הצליחה לרתום את עצמה להליך טיפולי בו היא מתמידה. ניתן להתרשם מהכיוון החיובי של השינוי בו החלה אף מדבריו של המתלונן בבית המשפט. יש לעודד את הנאשמת להמשיך בדרך טיפולית זו, וכן לצמצם ככל הניתן את הפגיעה הכלכלית בה ובמשפחתה הנעזרת בה. בנסיבות כוללות אלה, אני מוצא כי יש למקם את הנאשמת בתחתית מתחם הענישה ולאמץ את המלצות שרות המבחן.

לפיכך, החלטתי להטיל על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. שבעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, זאת בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות. בית המשפט מבהיר לנאשמת כי ככל שלא תעמוד בתנאי ריצוי עבודות השרות, עלול הדבר להביא לנשיאת יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. 3 חודשי מאסר, אותם לא תרצה אלא אם תעבור תוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג כלשהו, לרבות איומים.

ג. צו מבחן למשך שנה.

ד. הממונה על עבודות השרות מתבקש לעשות כל מאמץ על מנת לאפשר לנאשמת להמשיך וליטול חלק בהליך הטיפול, כפי שמתבקש אף במסגרת צו מבחן. לשם ההליך הטיפולי, ובנסיבותיו המיוחדות של המקרה, אני מאפשר לנאשמת לבצע עבודות שרות בהיקף יומי נמוך מהרגיל. על שרות המבחן והממונה על עבודות השרות לתאם סוגיה זו באופן שעניינה של הנאשמת יעמוד בתנאי סעיף 51(ב) לחוק העונשין.

המזכירות תעביר את גזר הדין לממונה על עבודות השרות ולשרות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ט שבט תשפ"ג, 20 פברואר 2023, במעמד הצדדים.